

NL

NL

NL

EUROPESE COMMISSIE

Brussel, 12.1.2011
COM(2011) 11 definitief

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE
RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ
VAN DE REGIO'S**

**Jaarlijkse groeianalyse: naar een krachtiger alomvattend antwoord van de EU op de
crisis**

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

Jaarlijkse groeianalyse: naar een krachtiger alomvattend antwoord van de EU op de crisis

Achtergrond

Deze eerste jaarlijkse groeianalyse luidt het begin in van een nieuwe cyclus van economische governance in de EU en het eerste Europees Semester voor economische beleidscoördinatie. De EU heeft resoluut actie ondernomen om te crisis aan te pakken: hierdoor waren de verergering van de situatie van de overheidsfinanciën en de toename van de werkloosheid minder sterk dan in andere delen van de wereld. Door het hoge niveau van sociale bescherming in de EU werden de ergste gevolgen van de crisis opgevangen, maar door de geringe productiviteitsgroei in Europa verloopt het herstel er trager.

Volgens de jongste prognoses zijn er tekenen van economisch herstel, al zijn deze nog ongelijk. Hoewel de financiële markten volatiel blijven, vertoont de reële economie in sommige sectoren tekenen van verbetering, hoofdzakelijk dankzij een groeiende export na de hervatting van het mondiale handelsverkeer. Er blijven echter onzekerheden. Perioden van hernieuwd vertrouwen in een terugkeer naar groei worden afgewisseld met tegenslagen, welke mede het gevolg zijn van de risico's die aan de markt voor overheidsobligaties zijn verbonden. De Europese economieën staan voor belangrijke aanpassingen. In de financiële sector is de situatie nog niet terug naar normaal en er is sprake van kwetsbaarheid voor druk en afhankelijkheid van overheidssteun. De kredietvoorwaarden zijn nog niet terug naar normaal en in een aantal lidstaten zijn de schulden van huishoudens en van ondernemingen nog te hoog.

Gevolgen van de crisis

Ondanks de snelle reactie van de EU heeft de crisis verstrekkende gevolgen gehad. Zij resulteerde in een groot verlies aan economische activiteit, een aanzienlijke stijging van de werkloosheid, een scherpe daling van de productiviteit en sterk verzwakte overheidsfinanciën. Eind 2012 zou het productieniveau in elf lidstaten nog steeds lager liggen dan voor de crisis. In 2010 steeg de bruto overheidsschuld in de EU in totaal tot circa 85% van het bbp in de eurozone en tot 80% in de gehele EU. De gevolgen van de crisis op begrotingsgebied zal het effect van de demografische veranderingen verergeren, wat op de lange termijn nog een budgettaire last van circa 4,5% van het bbp zal toevoegen. Structurele zwakheden die niet vóór de crisis waren aangepakt zijn duidelijker en dringender geworden.

De crisis heeft een zware tol geëist van de Europese samenlevingen, ondanks het verzachtende effect van de sociale-zekerheidsstelsels. De toename van de werkloosheid is een van de belangrijkste problemen. In totaal is 9,6% van de actieve bevolking werkloos. In sommige landen kan jeugdwerkloosheid tot 40% oplopen. Ongeveer 80 miljoen mensen in Europa leven naar schatting onder de armoedegrens.

De economische crisis was een wereldwijde crisis maar de gevolgen doen zich overal ter wereld op verschillende manieren gevoelen. Hoewel de werkloosheid en de overheidstekorten in de VS sterker toenamen dan in de EU, heeft de crisis de arbeidsproductiviteitskloof tussen de EU en de VS verergerd. Prijs- en kostenconcurrentievermogen blijft problematisch. De opkomende economieën laten weer sneller groei zien hoewel sommige daarvan ook met grote economische problemen te kampen hebben. De EU moet daarom deze crisis gebruiken om de kwestie van haar concurrentievermogen op mondiaal niveau krachtadig aan te pakken.

Vooruitzichten

De crisis zou een blijvende invloed op de potentiële groei kunnen hebben. Verwacht wordt dat de potentiële groei voor Europa op middellange termijn gering blijft en tot 2020 circa 1,5% zal bedragen wanneer er geen structurele maatregelen worden genomen ten aanzien van met name de arbeidsproductiviteitskloof met onze belangrijkste concurrenten. Gelet op het conjuncturele karakter ervan kan herstel alleen niet de impuls geven die Europa terugleidt naar de economische situatie van voor de crisis en het geaccumuleerde tekort absorberen.

Om stagnatie, een onhoudbare schuldontwikkeling en geaccumuleerde onevenwichtigheden te voorkomen en zijn concurrentievermogen te garanderen, moet Europa nu werk maken van de consolidatie van zijn overheidsfinanciën, de hervorming van zijn financiële sector en zo spoedig mogelijk structurele hervormingen doorvoeren.

Daarom heeft de Europese Raad de Europa 2020-strategie vastgesteld met ambitieuze doelstellingen voor een nieuw groeipad¹. De voorlopige indicaties die de lidstaten hebben gegeven betreffende hun nationale doelstellingen op de vijf gebieden waarover in het kader van de Europa 2020-strategie afspraken zijn gemaakt laten duidelijk zien welke weg de EU nog moet afleggen om haar ambities waar te maken.

Deze strategie zal, indien zij volledig wordt uitgevoerd, de EU helpen sterker uit de crisis te komen en zal van de EU een slimme, duurzame en inclusieve economie maken met een hoog niveau van werkgelegenheid, productiviteit en sociale cohesie. Hiermee wordt de sociale markteconomie met een groot concurrentievermogen van de eenentwintigste eeuw verwezenlijkt, die het vertrouwen van zowel marktpartijen, ondernemingen als burgers stimuleert.

De jaarlijkse groeianalyse lanceert het Europees Semester

In deze context heeft de EU ook besloten haar economische governance te wijzigen. In januari 2011 gaat het eerste Europees Semester van beleidscoördinatie van start met deze jaarlijkse groeianalyse die in de Europa 2020-strategie is verankerd.

In deze jaarlijkse groeianalyse worden de verschillende maatregelen samengebracht die noodzakelijk zijn om het herstel op de korte termijn te versterken, gelijke tred te houden met onze belangrijkste concurrenten en het pad naar de verwezenlijking van de doelstellingen van Europa 2020 te effenen.

¹ Verhoging van de arbeidsparticipatie, stimuleren van investeringen in O&O, verwezenlijking van onze doelstellingen op het gebied van klimaatverandering en energie, verbetering van het niveau van tertiair of gelijkwaardig onderwijs en bestrijding van voortijdig schoolverlaten, bevordering van sociale integratie door terugdringing van armoede.

Gezien de dringende aard van de maatregelen heeft de Commissie ervoor gekozen 10 prioritaire acties te presenteren. De Commissie zal haar werkzaamheden op een groot aantal andere beleidsterreinen, waaronder handel en allerlei interne beleidsgebieden, voortzetten. Daarop wordt hier niet nader ingegaan. In deze mededeling richt de Commissie zich op een geïntegreerde aanpak van het economisch herstel, met de nadruk op sleutelmaatregelen in het kader van de Europa 2020-strategie, die op de drie volgende hoofdpunten zijn geconcentreerd:

- Noodzaak van strikte begrotingsconsolidatie ter versterking van de macro-economische stabiliteit
- Hervormingen van de arbeidsmarkt ter verbetering van de werkloosheid
- Groeiversterkende maatregelen

Deze eerste jaarlijkse groeianalyse geldt voor de gehele EU en zal aan de specifieke situatie van iedere lidstaat worden aangepast. De voorgestelde maatregelen zijn bijzonder relevant voor de eurozone die op dit ogenblik met de staatsschuldcrisis kampt. Begrotingsconsolidatie, structurele hervormingen en groeiversterkende maatregelen zijn noodzakelijke ingrediënten voor het alomvattende antwoord van de eurozone op de crisis.

Zo'n alomvattend antwoord zal echter ook andere elementen moeten bevatten, bv. herziening van de Europese faciliteit voor financiële stabiliteit (EFSF). Wat dit laatste betreft vindt de Commissie dat de daadwerkelijke financieringscapaciteit van de EFSF moet worden versterkt en de werkingssfeer ervan uitgebreid. Deze jaarlijkse groeianalyse vormt tevens een bijdrage aan het alomvattend antwoord van de eurozone op de staatsschuldcrisis.

Daarnaast moet vooruitgang worden geboekt met het opzetten van een permanent mechanisme voor het oplossen van staatsschuldcrises om voor zekerheid en stabiliteit op de markten te zorgen. Naar verwachting zal het nieuwe Europees Stabiliteitsmechanisme in 2013 het nieuwe kader van versterkte economische governance aanvullen en zich op een doeltreffende en rigoureuze economische controle en coördinatie richten, waarbij ook de doeltreffendheid van de huidige financiële vangnetten wordt bekeken.

Een meer gedetailleerde analyse die de beoordeling door de Commissie schraagt, is vervat in drie verslagen die als bijlage bij deze mededeling zijn gevoegd en die onder andere een beoordeling bevatten van de invoering van de Europa 2020-strategie op het niveau van de lidstaten.

I. MACRO-ECONOMISCHE VOORWAARDEN VOOR GROEI

1. Tenuitvoerlegging van strikte begrotingsconsolidatie

De meest dringende taak voor de EU is nu het herstellen van het vertrouwen door een vicieuze cirkel van zware schuldenlast, ontwrichting van de financiële markten en een geringe economische groei te voorkomen. De overheidsuitgaven moeten op een houdbaar niveau komen - dit is een voorwaarde voor toekomstige groei. Jaarlijkse aanpassingen van het structurele begrotingssaldo ter waarde van 0,5% van het bbp zal duidelijk niet volstaan om de schuldquotes dicht bij de vereiste 60% te brengen. Een sterkere consolidatie is dan ook noodzakelijk; deze moet worden uitgevoerd op basis van de strengere begrotingsregels die door de Commissie worden voorgesteld.

- Alle lidstaten, en met name de lidstaten ten aanzien waarvan een procedure bij buitensporige tekorten loopt, moeten de groei van de overheidsuitgaven ruim onder het percentage van de trendmatige groei van het bbp op de middellange termijn houden en terzelfder tijd prioriteit geven aan duurzame-groeivriendelijke uitgaven op gebieden zoals onderzoek en innovatie, onderwijs en energie. Alle lidstaten dienen aan te tonen dat hun stabiliteits- of convergentieprogramma's zijn gebaseerd op voorzichtige groei- en ontvangstenprognoses.
- Alle lidstaten waarvoor een buitensporigtekortprocedure loopt, moeten aangeven welk uitgaventraject zij beogen en welke brede maatregelen zij voornemens zijn te nemen om hun buitensporige tekort weg te werken.
- Lidstaten die met zeer grote structurele begrotingstekorten, een zeer hoge overheidsschuld of met grote financiële moeilijkheden worden geconfronteerd dienen reeds in 2011 met hun aanpassing te beginnen. Indien de economische groei of de ontvangsten hoger dan verwacht blijken te zijn, moet de begrotingsconsolidatie worden bespoedigd.
- Het is mogelijk dat sommige lidstaten de belastingen moeten verhogen. Indirecte belastingen zijn groeivriendelijker dan directe belastingen en een verbreding van de belastinggrondslagen verdient de voorkeur boven een verhoging van de belastingtarieven. Ongerechtvaardigde subsidies, bv. voor het milieu schadelijke subsidies, moeten worden afgeschaft.

2. Corrigeren van macro-economische onevenwichtigheden

Grote en aanhoudende macro-economische onevenwichtigheden maken een economie kwetsbaar, vooral binnen de eurozone. Veel lidstaten moeten gebrek aan concurrentievermogen met meer urgentie aanpakken.

- Lidstaten met grote tekorten op de lopende rekening en een hoge schuldenlast moeten concrete corrigerende maatregelen presenteren (deze zouden kunnen omvatten: stringente en volgehouden loonmatiging, waaronder de herziening van indexeringsclausules bij loononderhandelingen).
- Lidstaten met grote overschotten op de lopende rekening moeten nagaan welke factoren aan de aanhoudend zwakke binnenlandse vraag ten grondslag liggen en deze aanpakken (waaronder verdere liberalisering van de dienstensector en verbetering van het investeringsklimaat). Waar de binnenlandse vraag nog steeds zwak blijft wegens een falen van het beleid of van de markt, dienen echter passende beleidsmaatregelen te worden genomen.

3. Toezien op de stabiliteit van de financiële sector

Op het niveau van de EU moet het regelgevingskader verder worden versterkt, terwijl de kwaliteit van het toezicht moet worden verbeterd door de ESRB en de Europese toezichthoudende autoriteiten, die begin 2011 operationeel zijn geworden. De herstructurering van de banken moet worden versneld om de financiële stabiliteit te waarborgen en ter ondersteuning van de kredietverstrekking aan de reële economie.

- De herstructurering van de banken, en met name van de banken die aanzienlijke steunbedragen hebben ontvangen, is van fundamenteel belang om hun levensvatbaarheid

op de lange termijn te herstellen en voor een naar behoren functionerende kredietstroom te zorgen. Financiële steun van de overheid voor de banksector als geheel moet geleidelijk worden ingetrokken, waarbij wel rekening moet worden gehouden met de noodzaak de financiële stabiliteit te waarborgen.

- Overeenkomstig het Bazel III-kader, dat kortgeleden is vastgesteld, wordt van de banken vereist dat zij hun kapitaalbasis versterken om hun vermogen tegenslagen op te vangen te vergroten. De Commissie werkt voorts aan een alomvattend kader voor crisisbeheersing. Daarnaast zal in 2011 nog een ambitieuzere en stringentere EU-brede stresstest worden uitgevoerd.

II. MOBILISEREN VAN DE ARBEIDSMARKTEN, WERKGELEGENHEID SCHEPPEN

Het risico bestaat dat er weer groei komt zonder dat daarbij op voldoende dynamische wijze werkgelegenheid wordt gecreëerd. Het is van fundamenteel belang dat de werkloosheid wordt aangepakt en langdurige uitsluiting van de arbeidsmarkt wordt voorkomen. Een van de vijf doelstellingen voor de EU van de Europa 2020-strategie is verhoging van de arbeidsparticipatie tot 75% in 2020. Op dit ogenblik lijkt alles erop te wijzen dat de EU met 2-2,4% onder dit streefcijfer zal blijven – een tekort dat kan worden verholpen door maatregelen vast te stellen voor het scheppen van werkgelegenheid en verhoging van de arbeidsparticipatie. Gelet op de vergrijzing van de bevolking in de EU en de betrekkelijk geringe benutting van het arbeidspotentieel in vergelijking met andere delen van de wereld zijn er hervormingen vereist om vaardigheden te ontwikkelen en stimulansen creëren om te gaan werken.

4. Werk aantrekkelijker maken

De combinatie van hoge werkloosheidscijfers, geringe arbeidsparticipatie en minder gewerkte uren in vergelijking met andere delen van de wereld ondermijnt de economische prestaties van de EU. De participatiegraad van mensen met een laag inkomen, jongeren en tweede verdieners is schrikbarend gering. De meest kwetsbaren staan bloot aan het risico van langdurige uitsluiting van de arbeidsmarkt. Daarom moeten opleiding en het zoeken naar werk enerzijds en uitkeringen anderzijds nauwer aan elkaar worden gekoppeld.

- Verlaging van de belasting op arbeid moet een prioriteit worden voor alle lidstaten om de vraag naar arbeidskrachten te stimuleren en groei te creëren.
- Stelsels voor belastingvermindering, flexibele arbeidsregelingen en kinderopvang moeten zodanig worden aangepast dat instroming van tweede verdieners in de beroepsbevolking wordt vergemakkelijkt. De inspanningen moeten worden geïntensiveerd om, zowel door handhaving van de bestaande regels als door herziening van de belastingverminderingssystemen, zwart werk terug te dringen.

5. De pensioenstelsels hervormen

De begrotingsconsolidatie moet worden geschraagd door de hervorming van de pensioenstelsels: deze moeten duurzamer worden.

- De lidstaten die dit nog niet hebben gedaan moeten de pensioengerechtigde leeftijd verhogen en deze aan de levensverwachting koppelen.

- De lidstaten moeten prioriteit geven aan de vermindering van regelingen voor vervroegde uittreding en gerichte stimuleringsmaatregelen gebruiken om oudere werknemers aan werk te helpen en levenslang leren te bevorderen.
- De lidstaten moeten de ontwikkeling van particulier pensioensparen ter aanvulling van het pensioeninkomen ondersteunen.
- Gelet op de demografische veranderingen moeten de lidstaten geen maatregelen in verband met hun pensioenregeling vaststellen die de houdbaarheid op de lange termijn en de toereikendheid van hun overheidsfinanciën schaden.
- De Commissie zal de Richtlijn betreffende pensioenfondsen² herzien en zal nieuwe maatregelen voorstellen als follow-up op het groenboek over pensioenen dat zij in 2010 heeft uitgebracht.

6. Werklozen weer aan het werk krijgen

De Europese sociale-zekerheidsstelsels hebben de mensen tijdens de crisis beschermd. Wanneer echter het herstel eenmaal doorzet, moeten de werkloosheidsuitkeringen worden herzien om erop toe te zien dat zij zorgen voor stimulansen om te werken, uitkeringsafhankelijkheid voorkomen en het vermogen tot aanpassing aan de conjunctuur ondersteunen.

- De lidstaten moeten uitkeringen zodanig afstemmen dat weer aan het werk gaan wordt beloond of dat werklozen worden gestimuleerd als zelfstandige te beginnen dankzij een tijdelijke toelage en voorwaardelijkheid waarbij opleiding en het zoeken naar werk enerzijds en uitkeringen anderzijds nauwer aan elkaar worden gekoppeld.
- De lidstaten moeten ervoor zorgen dat arbeid loont door het niveau van de inkomstenbelasting (met name voor lage inkomens) en de hoogte van de werkloosheidsuitkeringen beter op elkaar af te stemmen.
- De lidstaten moeten hun werkloosheidsverzekeringstelsel zodanig aan de conjunctuur aanpassen dat de bescherming in perioden van een economische recessie wordt versterkt.

7. Evenwicht tussen zekerheid en flexibiliteit

In een aantal lidstaten leidt de arbeidsbeschermende wetgeving tot starheid van de arbeidsmarkt en verhindert deze een grotere mate van arbeidsparticipatie. Deze arbeidsbeschermende wetgeving moet worden hervormd om de overmatige bescherming van werknemers met een vaste arbeidsovereenkomst te verminderen en degenen die zich buiten de arbeidsmarkt of aan de rand daarvan bevinden een zekere bescherming te bieden. Bovendien is terugdringing van voortijdig schoolverlaten en verbetering van de schoolresultaten van groot belang om jongeren te helpen toegang tot de arbeidsmarkt te krijgen.

² Richtlijn 2003/41/EG van het Europees Parlement en de Raad van 3 juni 2003 betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (PB L 235 van 23.9.2003, blz. 10).

- De lidstaten zouden ervoor kunnen zorgen dat er meer arbeidsovereenkomsten voor onbepaalde tijd komen³ ter vervanging van de bestaande tijdelijke of onzekere arbeidsovereenkomsten om de werkvooruitzichten van nieuwe werknemers te verbeteren.
- De lidstaten moeten hun systeem voor de erkenning van beroepskwalificaties vereenvoudigen om het vrije verkeer van burgers, werknemers en onderzoekers te vergemakkelijken.

III. VOORRANG GEVEN AAN GROEIVERSTERKENDE MAATREGELEN

De EU zal haar ambitieuze doelstellingen voor duurzame en inclusieve groei in het kader van Europa 2020 alleen bereiken indien zij dringende structurele hervormingen doorvoert in de product- en dienstenmarkten waardoor het economische klimaat voor ondernemingen wordt verbeterd. Om in een geglobaliseerde economie concurrerend te blijven moeten de lidstaten dringend een begin maken met diepgaande structurele hervormingen om het onderzoek op topniveau en ons innovatiepotentieel te bevorderen, door onze ideeën te ontwikkelen tot producten en diensten die aan de vraag van groeiemarkten voldoen, de technologische capaciteiten van onze ondernemingen te benutten en kmo's te helpen zich te ontwikkelen en internationaal te gaan werken. Het hervormingsprogramma van de EU zal tevens nieuwe bronnen van groei moeten benutten door de beperkingen van de op de exploitatie van hulpbronnen gesteunde ontwikkeling door een efficiënter hulpbronnengebruik in nieuwe economische mogelijkheden om te zetten. Het programma moet voorts ten volle de voortrekkersrol van de EU op het gebied van concurrerende milieugoederen en –diensten benutten.

De eengemaakte markt kan – zoals reeds in de mededeling inzake de Single Market Act werd aangegeven – een belangrijke bron van groei worden mits er snel beslissingen worden genomen om de nog bestaande hinderpalen weg te nemen. Om de eengemaakte markt te versterken zal de Commissie in 2011-2012 dan ook in de Single Market Act prioriteit verlenen aan groeiversterkende maatregelen zoals hieronder wordt beschreven.

8. Het potentieel van de eengemaakte markt optimaal benutten

De hinderpalen voor het betreden van de markt en de belemmeringen voor ondernemerschap zijn in de eengemaakte markt nog steeds aanzienlijk. De grensoverschrijdende diensten vertegenwoordigen slechts 5% van het bbp, dat wil zeggen minder dan een derde van de grensoverschrijdende handel in goederen, en slechts 7% van de consumenten koopt online wegens de vele beperkingen die de ontwikkeling van grensoverschrijdende online-verkoop tegenhouden.

- De dienstenrichtlijn moet door alle lidstaten volledig worden uitgevoerd. De Commissie evalueert op dit ogenblik de tenuitvoerlegging ervan en de mogelijkheden van nieuwe groeiversterkende maatregelen door een verdere openstelling van de dienstensector.
- De lidstaten moeten nagaan waar er bij de vrije beroepen, bijvoorbeeld in de vorm van quota's en verplicht vakbondslidmaatschap ("closed shops"), of in de detailhandel,

³ Zoals door de Commissie in haar "Agenda voor nieuwe vaardigheden en banen: een Europese bijdrage aan volledige werkgelegenheid" - COM(2010) 682 definitief/2 van 26.11.2010 werd voorgesteld.

bijvoorbeeld in de vorm van onevenredige beperkingen van openingstijden en afbakening van gebieden, ongerechtvaardigde restricties bestaan en deze vervolgens wegnemen.

- De Commissie zal in 2011 maatregelen voorstellen om differentiatie op basis van geografische criteria in de elektronische handel binnen de eengemaakte markt weg te werken. Zij zal voorts een Europees kader voor de intellectuele eigendom voorstellen, aangezien dit een sleutelfactor is voor de ontwikkeling van zowel de elektronische handel als de sector van de digitale technologieën.
- Naast de voortgezette inspanningen voor de succesvolle afsluiting van de Doha-ronde zal de Commissie vooruitgang boeken bij de onderhandelingen over vrijhandelsovereenkomsten met partners zoals India, Canada en de Mercosur, zal zij de werkzaamheden met het oog op de convergentie van de regelgeving samen met haar belangrijkste partners bespoedigen en naar meer gelijkheid in de toegang tot de aanbestedingsmarkt in industrielanden en in de grote opkomende economieën toewerken.
- Verder zal in 2011 regelgeving worden voorgesteld om de snelle vaststelling van interoperabele normen, met name op het gebied van ICT, mogelijk te maken.
- Hoewel het een gevoelige kwestie is, moeten de werkzaamheden op belastinggebied worden voortgezet omdat vorderingen op dit gebied een belangrijke economische weerslag kunnen hebben door stimulering van de groei en het scheppen van werkgelegenheid, verlichting van de administratieve lasten en het wegnemen van de hinderpalen in de eengemaakte markt. Er moet een einde worden gemaakt aan een fiscale behandeling die de grensoverschrijdende handel of investeringen benadeelt. Met name zal de Commissie in 2011 maatregelen voorstellen ter modernisering van het BTW-stelsel, tot invoering van een gemeenschappelijke geconsolideerde heffingsgrondslag voor de vennootschapsbelasting en tot de ontwikkeling van een gecoördineerde Europese aanpak van de belastingheffing in de financiële sector. Vooruitgang op het vlak van de belasting houdt ook verlaging in van de belastingen op arbeid tot het noodzakelijke minimum en aanpassing van het Europees kader voor de belastingheffing op energie overeenkomstig de doelstellingen van de EU op het gebied van energie en klimaat.

9. Particulier kapitaal aantrekken om de groei te financieren

Er moeten innoverende oplossingen worden gevonden om zo spoedig mogelijk een groter aandeel van de particuliere spaartegoeden uit EU- en niet-EU-landen te mobiliseren.

- De Commissie zal voorstellen voor EU-projectobligaties indienen, met als doel zowel publieke als particuliere financiële middelen in te zetten voor prioritaire investeringen, in het bijzonder op het gebied van energie, vervoer en ITC; deze innovatieve financieringsinstrumenten moeten in de voorstellen voor het volgende meerjarig financieel kader worden opgenomen.
- Om de toegang tot financiering voor kmo's en innovatieve startersbedrijven te vergemakkelijken zal de Commissie voorstellen doen om het in een lidstaat gevestigde durfkapitaalfondsen mogelijk te maken overal in de Europese Unie hun activiteiten vrij uit te oefenen en de nog bestaande fiscale belemmeringen voor grensoverschrijdende activiteiten weg te nemen.

10. Toegang tot energie tegen een schappelijke prijs

Energie is een belangrijke variabele voor groei. Voor het bedrijfsleven zijn energieprijzen een essentieel kostenelement en voor huishoudens zijn energierekeningen een belangrijke kostenpost die met name voor huishoudens met een laag inkomen problemen oplevert. Uitgaande van de huidige plannen van de lidstaten zou het in de Europa 2020-strategie beoogde doel van een verhoging van de energie-efficiëntie met 20% vrijwel onmogelijk te verwezenlijken zijn. Daardoor zouden groeimogelijkheden in vele sectoren en talrijke regio's maar ook het vooruitzicht op schepping van banen verloren gaan.

- De lidstaten moeten het derde energiepakket voor de interne markt snel volledig ten uitvoer leggen.
- De lidstaten moeten daadkrachtiger maatregelen ter verhoging van de energie-efficiëntie treffen. Dit zou aanzienlijke besparingen enerzijds en het scheppen van banen in de bouwsector en de dienstensector anderzijds mogelijk maken.
- In 2011 zal de Commissie initiatieven voorstellen voor een sterkere integratie van de vervoers-, de energie- en de telecommunicatie-infrastructuur in de eengemaakte markt.
- De Commissie ontwikkelt op dit ogenblik Europese normen voor energie-efficiënte producten om verdere groei van de markten voor innoverende producten en technologieën mogelijk te maken.

Zorgen voor concrete resultaten

Het komt er in 2011/2012 in de eerste plaats op aan te voorkomen dat er een vicieuze cirkel van onhoudbare schulden, verstoring van de financiële markten en lage economische groei ontstaat. De eerste prioriteit van deze jaarlijkse groeianalyse is het leggen van een solide grondslag voor het begrotingsbeleid door middel van strikte begrotingsconsolidatie en terug te keren naar een normale werking van de financiële sector. De tweede prioriteit is snelle terugdringing van de werkloosheid door middel van arbeidsmarkthervormingen. Alle inspanningen om deze doelstellingen te verwezenlijken zouden echter zinloos zijn wanneer niet terzelfder tijd alles wordt gedaan om de groei te stimuleren.

Dit soort maatregelen zou ook een positief effect op de begrotingsconsolidatie hebben, doordat zij tot hogere belastingontvangsten en lagere overheidsuitgaven aan sociale overdrachten leiden en het risico van toekomstige macro-economische onevenwichtigheden helpen beperken. Met structurele hervormingen worden al in korte tijd resultaten bereikt. Stijging van de productie en werkgelegenheidsgroei zijn het rechtstreekse resultaat van arbeidsmarkt- en productmarkthervormingen.

Handel is een sterke motor voor groei. Er is een enorm nog ongebruikt potentieel voor de export van goederen en diensten uit de EU, maar de Europese export is zwaar getroffen door de ineenstorting van de wereldhandel. De positieve resultaten van een aantal lidstaten op exportgebied laten zien dat succes op de wereldmarkten niet alleen op concurrerende prijzen maar ook op bredere factoren berust, zoals sectoriële specialisatie, innovatie en vaardigheidsniveaus die het reële concurrentievermogen versterken.

In deze eerste jaarlijkse groeianalyse heeft de Commissie voor de periode 2011/2012 tien acties voor de EU aangegeven die op de Europa 2020-strategie zijn gebaseerd. In dit document wordt voorgesteld dat de Europese Raad overeenkomt dat de lidstaten zich ertoe

verbinden deze 10 acties ten uitvoer te leggen. Gelet op de onderlinge afhankelijkheid van de lidstaten, met name in de eurozone, is voorafgaande coördinatie in de Raad een wezenlijk onderdeel van het Europees semester.

Op basis van de richtsnoeren van de Europese Raad moeten de lidstaten uiterlijk medio april hun nationale verbintenissen ten aanzien van hun begrotingsbeleid op middellange termijn in het kader van de stabiliteits- en convergentieprogramma's indienen en in hun nationale hervormingsprogramma's de maatregelen aangeven die nodig zijn om dit alomvattende antwoord op de crisis, dat op de Europa 2020-strategie berust, te concretiseren. Op basis van aanbevelingen van de Commissie zal de Raad vóór de zomer landenspecifieke richtsnoeren uitvaardigen waarmee de lidstaten bij het opstellen van hun begroting voor 2012 en bij de uitvoering van hun groeibeleid rekening moeten houden. Zoals de geïntegreerde aanpak van beleidscoördinatie vereist, zal de Raad gezamenlijk de strategieën op het gebied van begroting en groei beoordelen en daarbij ook hun doelstellingen, coherentie en de weerslag op EU-niveau, waaronder ook de wisselwerkingen binnen de eurozone, onderzoeken.

De Commissie stelt voor dat de Europese Raad op de komende bijeenkomsten de tenuitvoerlegging van de strategieën regelmatig onderzoekt om problemen op zowel nationaal als Europees niveau te identificeren en het snel over corrigerende maatregelen eens te worden. De in deze mededeling vervatte voorstellen zijn van dien aard dat de Europese Raad naast de vaststelling van een tijdschema voor de tenuitvoerlegging van het alomvattende antwoord op de crisis op zijn volgende bijeenkomst concrete stappen zou kunnen ondernemen om de dynamiek van de inspanningen om de groei snel weer te bevorderen, vast te houden en te versterken. In dit verband heeft de Europese Raad al twee richtdata vastgesteld: uiterlijk in maart moet het werk aan het Europees Stabilisatiemechanisme (ESM) zijn afgerond en in juni moet het wetgevingspakket ter versterking van de economische governance in de EU zijn voltooid. In de tussentijd zal de publicatie van de resultaten van een nieuwe stresstest aanwijzingen opleveren over de stappen die moeten worden ondernomen om het herstel van de banksector definitief te maken.

Deze eerste jaarlijkse groeianalyse wordt ook aan het Europees Parlement, aan de overige instellingen en aan de nationale parlementen toegezonden.